

**ВСЕСВІТНЄ
АНТИДОПІНГОВЕ
АГЕНТСТВО**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
АНТИДОПІНГОВИЙ
ЦЕНТР УКРАЇНИ**

ДОВІДНИК ДЛЯ СПОРТСМЕНІВ ПО ВСЕСВІТНЬОМУ АНТИДОПІНГОВОМУ КОДЕКСУ

2016

**ДОВІДНИК
ДЛЯ СПОРТСМЕНІВ
ПО ВСЕСВІТНЬОМУ
АНТИДОПІНГОВОМУ
КОДЕКСУ
2015**

ЗМІСТ

Частина 1. Мета довідника	3
Частина 2. Кодекс	3
Частина 3. Застосування Кодексу	4
Частина 4. Ролі та відповідальності	5
Частина 5. Що таке допінг?	6
Частина 6. Заборонений список	13
Частина 7. Дозвіл на терапевтичне використання	15
Частина 8. Тестування, відбір проб і аналіз проб	16
Частина 9. Наслідки порушення антидопінгових правил	20
Частина 10. Назад у майбутнє	25
Додаток 1. Процедура допінг-контролю	26
Додаток 2. Процедура аналізу проби „Б”	31

БІБЛІОТЕКА
ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ

Частина 1. Мета довідника

Всесвітній антидопінговий кодекс встановлює правила, які Ви, як спортсмен, повинні виконувати. Мета довідника — допомогти Вам зрозуміти дані правила.

Даний довідник є тільки керівництвом. Він не замінює термінологію Кодексу. Увага! Кодекс — це завжди основне джерело інформації. Таким чином, цей матеріал надається з метою допомогти в розумінні Кодексу і не є обов'язковим юридичним документом.

Кодекс на своїх перших сторінках вказує на справжню цінність „духу спорту”. Основна задача будь-якої антидопінгової програми — профілактика. Це означає: запобігти навмисному або ненавмисному використанню заборонених речовин або методів і порушенню антидопінгових правил.

Метою Всесвітнього антидопінгового кодексу є захист прав чесних спортсменів.

Частина 2. Кодекс

Що таке Всесвітній антидопінговий кодекс?

Кодекс — це основа антидопінгової системи. Кодекс було підтримано Олімпійським рухом, а також різними спортивними організаціями та Національними антидопінговими організаціями в усьому світі. Він визнаний більш ніж 170 урядами через Конвенцію ЮНЕСКО проти допінгу в спорті.

Вперше Кодекс набрав чинності в липні 2004 року. Перша редакція зі змінами до Кодексу набула чинності 1 січня 2009 року. Друга редакція набула чинності 1 січня 2015 року.

Повний текст Кодексу розміщено на сайті Всесвітнього антидопінгового агентства.

На підтримку Кодексу ВАДА розробила „міжнародні стандарти” для різних технічних та процедурних компонентів, включно зі Списком заборонених субстанцій та методів, тестування та розслідування, терапевтичне використання, лабораторії та захист конфіденційності та особистої інформації.

Частина 3. Застосування Кодексу

До кого застосовується Кодекс?

1. Якщо Ви — спортсмен національного або міжнародного рівня, до Вас застосовується Кодекс. Спортсмени „міжнародного рівня” визначаються міжнародною федерацією. Спортсмени „національного рівня” визначаються Національною антидопінговою організацією.

2. Якщо Ви берете участь у змаганнях місцевого рівня і не підпадаєте під визначення „національного рівня”, кожна Національна антидопінгова організація самостійно вирішує, чи буде Кодекс застосовуватися до Вас і яким чином. Якщо Ви змагаєтеся на такому рівні, Національна антидопінгова організація проводить тестування, і якщо Ваш тест позитивний або підроблено процес допінг-контролю або вчинено інше порушення антидопінгового правила, накладаються санкції відповідно до Кодексу.

3. Якщо Ви не берете участі у змаганнях, але просто залучені до оздоровчих або фітнес-заходів, Національна антидопінгова організація на свій розсуд вирішує, чи буде застосовуватися Кодекс до Вас і яким чином.

Частина 4. Ролі та відповідальності

Як спортсмен, Ви маєте певні ролі та відповідальності. Згідно з якими:

- Ви повинні знати та відповідати всім „антидопінговим принципам і правилам”;
- Ви повинні нести відповідальність за те, що „вживаєте”, а також за те, що Ви їсте та п'єте, тобто все, що потрапляє до Вашого організму. Основне правило: якщо щось присутнє у Вашому організмі, Ви за це відповідаєте. З юридичної точки зору це має назву „сувора відповідальність”;
- Ви повинні бути доступні для відбору проби;
- Ви повинні інформувати медичний персонал про те, що вони зобов'язані не давати Вам заборонені речовини або методи. Ви повинні також взяти на себе відповідальність переконатися, що будь-яке медичне лікування, що Ви отримуєте, не порушує Кодексу;
- Ви повинні співпрацювати з антидопінговими організаціями, які розслідують порушення антидопінгового правила;
- для отримання більш детальної інформації дивіться **статтю 21.1.**

Тренери, інструктори, менеджери, агенти та інший персонал підтримки спортсмена часто є прикладом для

спортсменів. Вони також мають певні права та відповідальності. Згідно з якими:

- вони повинні знати та дотримуватися антидопінгових принципів та правил, що стосуються до них або спортсменів, у підготовці яких вони беруть участь;
- співпрацювати при реалізації програм тестування спортсменів;
- використовувати свій значний вплив на спортсмена з метою формування філософії „чистого” спорту;
- співпрацювати з антидопінговими організаціями, що розслідують порушення антидопінгових правил;
- вони не повинні мати або використовувати жодну заборонену субстанцію або метод без поважної причини;
- для отримання більш детальної інформації дивіться статтю 21.2.

Частина 5. Що таке допінг?

Кодекс особливо вказує спортсмену, що він відповідальний за знання того, що становить порушення антидопінгового правила.

Такі порушення можуть включати більше ніж просто позитивний тест — що мовою Кодексу означає „несприятливий результат аналізу”.

Наприклад, порушенням антидопінгового правила є використання і володіння забороненою субстанцією або методом.

Існують інші типи порушення антидопінгових правил. Кодекс розшифровує їх таким чином:

- Фальсифікація або спроба фальсифікації будь-якої складової допінг-контролю. Наприклад, навмисне втручання в діяльність співробітника допінг-контролю, залякування потенційного свідка або зміна проби шляхом додавання сторонньої субстанції. Дивіться **статтю 2.5.**

- Володіння забороненою субстанцією або методом. Не припустимо купувати або володіти забороненою субстанцією з метою передачі її товаришу або родичу, за винятком випадків, коли це відбувається за виправданих медичних обставин, як, наприклад, кушівля інсуліну для хворої на діабет дитини. Дивіться **статтю 2.6.**

- Розповсюдження або спроба розповсюдження будь-якої забороненої субстанції або забороненого методу. Дивіться **статтю 2.7.**

- Призначення або спроба призначення спортсмену забороненої субстанції або забороненого методу. Дивіться **статтю 2.8.**

- Співучасть. Це охоплює широку сферу діяльності: допомога, заохочення, сприяння, підбурювання, вступ у змову, приховування або „будь-який інший вид співучасті”, у тому числі порушення антидопінгового правила або спроба порушення „іншою особою”. Дивіться **статтю 2.9.**

- Заборонена співпраця. Дивіться **статтю 2.10.**

- Порушення порядку надання інформації про місцезнаходження. Дивіться **статтю 2.4.**

- Ухилення, відмова або неявка на процедуру надання проби. Дивіться **статтю 2.3.**

Порушенням антидопінгових правил є не тільки позитивна проба.

Ви повинні усвідомлювати, що порушення антидопінгового правила може бути доведено будь-якими надійними засобами. Включно з результатами лабораторних досліджень та іншими доказами, термін, що використовується, має назву „неаналітичний доказ“. Даний доказ може включати, але не обмежується „біологічним паспортом спортсмена“ (дослідження протягом тривалого часу показників Ваших біологічних параметрів), визнання, показання свідків та різні типи документальних доказів.

Чи має значення намір при порушенні антидопінгових правил?

Як вказано вище, Ви відповідальні — „несете сувору відповідальність“ — за все, що міститься у Вашому організмі. Для встановлення порушення антидопінгового правила за використання або наявність забороненої субстанції немає потреби доводити факт наміру, провини, халатності або усвідомленого використання спортсменом.

Не є виправданням порушення антидопінгового правила те, що, наприклад, хтось з Вашого оточення або команди дав Вам субстанцію; або що заборонена субстанція не була вказана на етикетці продукту; або те, що заборонена субстанція або метод не покращила би Ваші спортивні результати.

Якщо Ви користуєтесь або намагаєтесь використати заборонену субстанцію або метод, це є допінг. „Успіх“ або „невдача“ використання або спроби використання не мають значення. Це вважатиметься допінгом.

Для отримання більш детальної інформації дивіться статтю 2.1 та 2.2.

Про харчові добавки

Вам не слід вживати добавку, якщо є хоча б найменші сумніви стосовно того, що вона може містити.

У багатьох країнах регулювання харчових добавок може бути дуже слабким. Для добавок, що продаються в крамницях здорового харчування або через Інтернет, немає нічого незвичайного в тому, що вони містять заборонені субстанції, які не вказані на етикетці продукту. Протягом декількох останніх років значна кількість позитивних тестувань пояснюється неправильно маркованими або забрудненими добавками.

Наприклад, протягом останніх років можемо спостерігати велику кількість позитивних тестувань, включно з Олімпійськими іграми, у спортсменів з різних видів спорту на заборонений стимулятор метилгексанамін (МНА). Цей стимулятор може також бути відомим і як 1,3-диметиламіламін або DMAA; він також може мати назву "екстракт кореня герані" або "екстрат олії герані" (навіть якщо не походить від олії герані або рослини). Дані назви можуть бути вказані або не вказані на етикетці. Але „метилгексанамін” рідко вказується, хоча він є в Забороненому списку.

Ви повинні бути надзвичайно обачними щодо продуктів, які гарантують: нарощування м'язів, допомогу у відновленні, надання енергії або допомогу у зниженні ваги, — з тієї причини, що Ви будете нести сувору відповідальність за наслідки позитивного тестування,

спричиненого неправильно маркованою добавкою. Найкращою порадою буде: утриматися від вживання добавки, якщо є сумніви щодо її вмісту.

Правило „місцезнаходження”

Основна мета вимог до інформації про місцезнаходження — сприяти проведенню поза змагального тестування.

Надання інформації про місцезнаходження надає можливість антидопінговій організації встановити Ваше місце перебування, завдяки раптовому тестуванню збільшується кількість виявлених спортсменів, які вживають допінг. Раптове тестування (тестування без попереднього повідомлення) — основа ефективної антидопінгової програми.

У „реєстрованому пулі тестування” порівняно мало спортсменів, які повинні надавати правильну і актуальну інформацію про місцезнаходження.

Якщо Вам повідомили, що Ви є в „реєстрованому пулі тестування”, то це означатиме, що Ви повинні надавати інформацію про місцезнаходження щоквартально. Надання інформації включає постійні заплановані види діяльності та “годинне вікно” кожного дня, протягом якого Ви повинні бути доступними для тестування. Види діяльності та „вікно для тестування” повинні оновлюватися.

- Якщо Ви вчасно не заповнили квартальну форму, то Ви вчиняєте ненадання інформації.
- Якщо Вас немає на тому місці, де Ви повинні знаходитися протягом „годинного вікна”, Ви вчиняєте пропущене тестування.

Ви маєте право оспорювати будь-яке потенційне ненадання інформації або пропущене тестування перед відповідною антидопінговою організацією. Будь-яке поєднання трьох випадків ненадання інформації або пропущених тестувань протягом 12 місяців – якщо Ви успішно це не оскаржили – визнається порушенням антидопінгового правила.

Якщо Ви берете участь у командному виді спорту, і знаходитесь в реєстрованому пулі тестування, то Ви підлягаєте тим самим правилам щодо інформації про місцезнаходження, як і спортсмени, які змагаються в окремому виді спорту.

Спортсмен команди та спортсмен, який змагається в окремому виді спорту, може передати деякі або всі функції надання інформації про місцезнаходження тренеру, менеджеру або третій стороні; однак кожен спортсмен зрештою залишається відповідальним за представлення правильної та вичерпної інформації про місцезнаходження.

Місцезнаходження команди може також надаватися антидопінговій організації з тих видів діяльності, до яких залучено команду. Дивіться **Міжнародний стандарт з тестування та розслідування, стаття 4.8.2.**

Антидопінгові організації мають право вимагати від певних спортсменів, які не входять до реєстрованого пулу тестування, надавати менш докладну інформацію про місцезнаходження. Якщо Ви – один з цих спортсменів: невиконання вимог щодо інформації про місцезнаходження не вважається порушенням антидопінго-

вого правила, але може спричинити інші наслідки, встановлені Вашою антидопінговою організацією.

Що таке „заборонена співпраця“?

Відомо декілька прикладів, коли спортсмени продовжували працювати з тренерами, які були дискваліфіковані, або іншими особами, визнаними винними відповідно до кримінального законодавства за надання препаратів, що покращують спортивний результат.

Нововведенням Кодексу, що набув чинності на початку 2015 року, є те, що Ваша співпраця з такою особою з-поміж „персоналу підтримки спортсмена“ вважатиметься порушенням антидопінгових правил з того моменту, як тільки Ви були попереджені про заборону такої співпраці.

Докладно:

Ви не повинні працювати з тренерами, інструкторами, лікарями або іншим персоналом спортсмена, які дискваліфіковані через порушення антидопінгових правил, або з тим, хто був кримінально засуджений у зв'язку з допінгом. Приклади забороненої співпраці: отримання порад стосовно тренувань, стратегії, техніки, харчування або медицини; отримання терапії, лікування або рецептів; надання біологічних матеріалів для аналізу; або дозвіл персоналу спортсмена діяти як його агент чи представник. Заборонена співпраця не обов'язково передбачає будь-яку форму компенсації.

Дане положення не застосовується за обставин, які не відносяться до професійних або пов'язаних зі спор-

том взаємин. Наприклад, взаємини між батьком та дитиною або чоловіком та дружиною.

Для отримання більш детальної інформації дивіться статтю 2.10.

Частина 6. Заборонений список

Які речовини та методи вважаються забороненими?

Існує Список субстанцій і методів ВАДА, які заборонені. ВАДА періодично, як мінімум раз на рік, оновлює даний Заборонений список. Оновлений список, як правило, набуває чинності щорічно з 1 січня і стає доступним на веб-сайті ВАДА.

Список поділяється на субстанції, які:

- 1) заборонені постійно;
- 2) ті, що заборонені тільки на період змагання (який визначається в кожному виді спорту індивідуально, але, як правило, за 24 години до початку змагань).

До субстанцій, заборонених постійно, відносяться (але не обмежуючись): гормони, анаболіки, ЕПО, бета-2 агоністи, маскуючі агенти та діуретики.

До субстанцій, заборонених тільки у змагальний період, відносяться, але, не обмежуючись: стимулятори, марихуана, наркотики і глюкокортикостероїди.

Також заборонені в будь-який час: методи, такі як переливання крові або маніпуляції, внутрішньовенні ін'єкції в певних випадках.

Ви повинні знати, які субстанції та методи входять до Забороненого списку.

Яка різниця між субстанціями, забороненими постійно, і субстанціями, забороненими лише у змагальний період?

"Заборонені постійно" означає заборонені цілий рік, включно з періодом тренувань і змагань. Наприклад, анаболічні стероїди, які використовуються у процесі тренувань, можуть мати тривалий результат покращення спортивного результату, або маскувальні агенти, які використовуються для приховання факту вживання допінгу.

На відміну від цього, вживання субстанції у позазмагальний період, забороненої лише у змагальний період, не вважатиметься порушенням антидопінгових правил, якщо тільки залишки даної субстанції не містяться у Вашому організмі під час проходження змагального тестування. Для кращого розуміння: багато субстанцій можуть залишатися у Вашому організмі протягом тривалого часу. Якщо у Вашій допінг-пробі, відібраній на змаганні, буде виявлено субстанцію, яку Ви вживали у позазмагальний період (дана субстанція не була заборонена в той час, як Ви її вживали), то Вас звинуватять у порушенні антидопінгових правил.

Чи може заборонена субстанція міститися у звичайних ліках?

Так. У будь-яких звичайних ліках, включно зі знеболюючими і препаратами від застуди та високої температури, можуть міститися заборонені субстанції.

Для отримання детальнішої інформації дивіться інші джерела, які надають Ваша Міжнародна федерація або Національна антидопінгова організація.

Частина 7. Дозвіл на терапевтичне використання

Один з основних принципів антидопінгових зусиль — захист Вашого здоров'я. Може трапитися, що з причин, пов'язаних зі здоров'ям, Вам необхідно буде використати заборонену субстанцію або заборонений метод. Відповідно до Кодексу Ви можете так зробити. Важливим моментом є отримання дозволу на терапевтичне використання (далі — ТВ).

Для отримання ТВ потрібно відповідати наступним критеріям: використання забороненої субстанції (методу) необхідне для Вашого здоров'я; використання не повинно вплинути на покращення спортивного результату після одужання; немає жодної альтернативи в лікуванні, крім використання забороненої субстанції або методу.

Спортсмени міжнародного і національного рівня також повинні розуміти інший важливий аспект правил: за виключенням випадків надання невідкладної допомоги або у виняткових обставинах, подавати запит на ТВ необхідно заздалегідь, а не заднім числом. Дивіться статтю 4.3 Міжнародного стандарту з ТВ.

Національна антидопінгова організація видає ТВ для спортсменів національного рівня. Запити на ТВ для спортсменів міжнародного рівня розглядає Міжнародна федерація. Організатори Олімпійських ігор та інших великих міжнародних змагань також можуть видавати окреме ТВ. Дивіться **статтю 4.4**.

Ви повинні підтвердити у своєї Міжнародної федерації або Національної антидопінгової організації, коли необхідно подавати новий запит або чи може бути визнаним дозвіл на ТВ, виданий раніше. Ваша Національна антидопінгова організація повинна сприяти Вам у даному процесі.

Не варто приймати як належне, що ТВ, видане на національному рівні, автоматично визнається на міжнародному рівні. Якщо є сумніви, потрібно проконсультуватись з Вашою Міжнародною федерацією або організатором великих спортивних змагань.

Докладніша інформація міститься у Додатку 1 Міжнародного стандарту з ТВ.

**Подавати запит на ТВ необхідно заздалегідь,
а не заднім числом.**

Частина 8. Тестування, відбір проб і аналіз проб

Коли уповноважений офіцер допінг-контролю просить Вас здати пробу, Ви зобов'язані це зробити.

Кожна антидопінгова організація, що володіє юрисдикцією по відношенню до спортсмена, має право збирати проби сечі та/або крові у спортсмена в будь-який час і в будь-якому місці для аналізу таких проб в антидопінгових цілях.

Хто має юрисдикцію проводити тестування?

Національні антидопінгові організації мають юрисдикцію над такими спортсменами:

- 1) громадянами, резидентами, власниками ліцензій або членами спортивних організацій цієї країни;
- 2) тими, хто перебуває в країні цієї антидопінгової організації;
- 3) у випадках, коли правила Міжнародної федерації надають їм великі повноваження.

Міжнародні федерації мають юрисдикцію над спортсменами, які підпорядковуються правилам Міжнародної федерації:

- 1) включно над спортсменами, які беруть участь у певних міжнародних подіях;
- 2) над спортсменами, які є членами або власниками ліцензій даної Міжнародної федерації (або її прямими чи непрямыми членами).

Організатори великих спортивних змагань, як правило, мають юрисдикцію над спортсменами, які беруть участь у їх спортивній події.

Зазвичай ВАДА не ініціює тестування, але має юрисдикцію тестувати спортсменів. У випадку ініціювання тестування ВАДА, ВАДА передає повноваження з проведення тестування іншим антидопінговим організаціям.

Існує встановлений порядок процедури здачі проби. Детальніша інформація про дану процедуру та про права спортсмена протягом даної процедури подана в **Додатку 1**.

З метою встановлення порушення, пов'язаного з виявленням забороненої субстанції в пробі спортсмена, тільки акредитовані або іншим чином схвалені ВАДА лабораторії можуть проводити аналіз проб.

Дивіться **Додаток 2**, щоб дізнатися більше про Ваші права у зв'язку з аналізом проби „Б”, якщо надійшов результат про несприятливий результат аналізу Вашої проби „А”.

Протягом якого часу зберігаються проби?

Проби можуть бути заморожені, зберігатися і перевірятися протягом 10 років. Технології швидко розвиваються. Деякі заборонені субстанції і методи, які неможливо виявити сьогодні, можуть бути виявлені в майбутньому. Можливість того, що проби, які зберігаються, можуть підлягати подальшому аналізу, слугуватиме стримуючим фактором для спортсмена, якщо він вирішить використати допінг.

Коди проби більше не використовуються для антидопінгових цілей, вони використовуватимуться для цілей контролю якості без зазначення прізвища, будуть утилізовані або, у разі Вашої письмової попередньої згоди в протоколі допінг-контролю, використані для наукових досліджень.

Проби можуть бути заморожені, зберігатися і перевірятися протягом 10 років.

Повернення до спорту після його залишення

Якщо Ви вирішуєте залишити спорт, перебуваючи в зареєстрованому пулі тестування Міжнародної федерації або Національної антидопінгової організації, Ви повинні за **6 місяців** письмово повідомити про Ваше бажання повернутися до участі в змаганнях. Протягом

цих 6 місяців Ви повинні виконувати антидопінгові правила і бути доступними для тестування до того, як Ви знову будете допущені до участі в змаганнях.

Якщо суворе дотримання цього правила буде „очевидно несправедливим“, ВАДА може зробити виключення. Дивіться **статтю 5.7**.

Якщо Ви вирішуєте залишити спорт, перебуваючи в зареєстрованому пулі тестування, Ви повинні за 6 місяців письмово повідомити про Ваше бажання повернутися до участі в змаганнях.

Що таке АДАМС?

АДАМС (система антидопінгового адміністрування і управління) є безпечною онлайн-системою управління базою даних. АДАМС містить результати аналізів, дозволи на ТВ та інформацію між відповідними організаціями і спрямована сприяти ефективності, результативності і прозорості.

Більшість Міжнародних федерацій і Національних антидопінгових організацій використовують систему АДАМС як основну базу даних про місцезнаходження спортсмена, ТВ і результатів тестів. АДАМС розроблено з метою полегшити життя спортсмена.

У Вас є доступ до Вашої інформації в АДАМС. Міжнародні федерації і Національні антидопінгові організації мають доступ до Ваших даних. АДАМС — багатоступенева система доступу, що захищає безпеку бази даних і конфіденційність.

Частина 9. Наслідки порушення антидопінгових правил

Наслідки порушень антидопінгових правил можуть включати анулювання результатів, накладання санкції, обов'язкове опублікування Вашого порушення, а також можливі і фінансові санкції.

Анулювання результатів

В індивідуальних видах спорту порушення антидопінгових правил, пов'язане зі змаганням (наприклад, індивідуальний матч або забіг) автоматично спричиняє анулювання результатів даних змагань. Дивіться **статтю 9**.

Що означає анулювання?

Це означає втрату результатів, медалей, очок та призових грошей. Ваші результати на інших змаганнях під час цієї ж події – наприклад, протягом Олімпійських ігор – можуть бути також анульовані. Дивіться **статтю 10.1**.

Як правило, результати анулюються заднім числом – якщо тільки „справедливість не вимагає іншого” – з дати порушення антидопінгового правила (наприклад, з дати взяття проби) до самого початку періоду тимчасового відсторонення або початку періоду дискваліфікації. Дивіться **статтю 10.8**.

Дискваліфікація

Дискваліфікація означає, що Ви не зможете брати участь в жодних змаганнях або іншій спортивній діяльності Міжнародної федерації, її членів національних федерацій і клубів, що є їх членами. Це включає: тренування зі своєю командою або клубом, або користування спортивним спорядженням, пов'язаним з командою або клубом.

Також Ви не можете брати участь у змаганнях, санкціонованих або організованих будь-якою стороною, що підписала Кодекс (таких як Міжнародний олімпійський комітет, Міжнародний паралімпійський комітет, Національний олімпійський комітет), або їх підлеглі організації.

Також Ви не можете брати участь у міжнародних або національних змаганнях, організованих професійною лігою або міжнародним чи національним організатором спортивних заходів або спортивних заходів високого чи національного рівня, що фінансуються державною організацією. Дивіться **статтю 10.12.1**.

Як довго триватиме період дискваліфікації?

Світовою спільнотою досягнуто згоду, особливо серед спортсменів, що люди, які навмисно обманюють, повинні бути дискваліфіковані терміном на 4 роки.

Чи завжди строк дискваліфікації складає 4 роки?

Ні.

Чи може порушення антидопінгових правил не призвести до дискваліфікації?

Так, але тільки якщо спортсмен зможе довести відсутність провини або недбалості. Також при деяких обставинах, по відношенню до особливих субстанцій, може бути винесено попередження, якщо ступінь провини спортсмена дуже низький — а саме, незначний. Той самий принцип застосовується по відношенню до забруднених продуктів — зазвичай біологічно активних добавок — через те, що такі продукти можуть містити заборонену субстанцію, про яку не згадується на етикетці або в інформації, яку можна знайти у вільному доступі в Інтернеті.

Як поєднуються всі ці правила?

За порушення, пов'язані з наявністю або використанням забороненої субстанції, основними правилами є:

- Якщо Ви намагалися обманути, незалежно від субстанції, період дискваліфікації складатиме 4 роки.
- В іншому випадку, це 2 роки — якщо Ви зможете довести відсутність значної провини або недбалості, в результаті чого період дискваліфікації може бути знижено до (максимум) одного року (таким чином, мінімальний строк дискваліфікації складатиме 1 рік).
- Якщо порушення пов'язане з особливою субстанцією або забрудненим продуктом, і Ви зможете довести відсутність значної провини, дискваліфікація може змінюватися від 2-х років до попередження (залежно від ступеня провини).

Стосовно дискваліфікації за інші порушення антидопінгових правил дивіться **статтю 10.3**.

Фінансові наслідки

Кодекс не передбачає накладання штрафу за порушення антидопінгових правил. Проте це не може перешкодити антидопінговим організаціям встановлювати штрафи відповідно до своїх правил. Фінансові санкції ніколи не зможуть замінити або знизити строк дискваліфікації. Спортсмени, які мають достатньо коштів, не зможуть оплатити свій строк відбування дискваліфікації. За детальнішою інформацією зверніться до **статті 10.10**.

Обов'язкове публічне оприлюднення

Якщо визнано, що Ви скоїли порушення антидопінгового правила, даний факт буде оприлюднено. Мета — таке оприлюднення слугуватиме важливим стримуючим фактором для допінгу. Будь-яка антидопінгова організація повинна, за виключенням випадків участі неповнолітніх спортсменів, опублікувати прізвище спортсмена, від порушення антидопінгових правил та наслідки не пізніше 20 днів з дати остаточного встановлення факту порушення антидопінгових правил. Якщо остаточне рішення встановило, що не було порушення антидопінгових правил, порушення може бути оприлюднене зі згоди спортсмена. Дивіться **статтю 14.3.2**.

Командні види спорту

Якщо Ви виступали в командних видах спорту і були викриті у використанні допінгу, то до Вас застосо-

вуються всі положення Кодексу. Крім того, можуть бути наслідки для Вашої команди. Санкція, яка буде накладена на Вашу команду, визначатиметься організатором спортивного заходу, у якому виступає Ваша команда. Дивіться **статтю 11**.

Строк давності

Будь-які процедури у зв'язку з порушенням антидопінгових правил можуть розпочатися протягом десяти років з дати передбачуваного порушення антидопінгових правил.

Слухання і апеляції

Усі спортсмени мають право на справедливе слухання перед неупередженим органом. Вони також мають право на своєчасне проведення слухання з цієї справи. Якщо Ваша справа пов'язана з участю в міжнародній події або якщо Ви є спортсменом міжнародного рівня, Ви та інші антидопінгові організації можуть подавати апеляції на винесене рішення виключно до Спортивного арбітражного суду. В інших випадках рішення можуть бути оскаржені до незалежної і неупередженої національної організації. Дивіться **статтю 13**.

Частина 10. Назад у майбутнє

Редакція Кодексу 2015 вносить нові зміни. Кодекс також надає новий шанс спортсменам усього світу – і переважній більшості спортсменів зробити вибір за чистий спорт – підтримуючи чистих спортсменів. Дізнайтесь у своїй спортивній федерації або національній антидопінговій організації про додаткову інформацію стосовно Вашої країни або Вашого виду спорту. Відвідайте веб-сайт ВАДА, щоб дізнатися більше про **освітні та інформаційні програми**.

Додаток 1. Процедура допінг-контролю

11 кроків процедури допінг-контролю

Мета додатка — опис процедури відбору проби сечі. Будь ласка, зверніть увагу, що для неповнолітніх і спортсменів з обмеженими можливостями є особливі незначні зміни, з якими можна ознайомитися в кінці даного додатка. Детальніша інформація доступна на сайті ВАДА, у Вашій Національній антидопінговій організації і Міжнародній федерації. Варто зазначити, що цілісність проби є ключовим моментом. Відхилення від даних процедур не обов'язково призведе до визнання результату тестування недійсним, якщо тільки не порушено цілісність проби.

1. Відбір спортсменів

Вас можуть відібрати для проходження допінг-контролю в будь-який час і в будь-якому місці.

2. Повідомлення

Офіцер допінг-контролю або шаперон повідомлять Вас, що Ви були відібрані для проходження допінг-контролю. Офіцер допінг-контролю або шаперон інформують Вас про Ваші права та обов'язки. Ви маєте право на присутність представника протягом процедури.

Вас попросять підписати формуляр, що підтверджує те, що Ви були відібрані для допінг-контролю.

3. Прибуття на пункт допінг-контролю

Ви повинні негайно з'явитися на пункт допінг-контролю. Офіцер допінг-контролю або шаперон можуть дозволити

Вам відкласти явку на пункт допінг-контролю через Вашу участь у прес-конференції або закінчення тренування. Проте, як тільки Вас повідомлять про те, що Вам необхідно пройти допінг-контроль, офіцер допінг-контролю або шаперон супроводжуватиме Вас до завершення процедури допінг-контролю.

4. Вибір ємності

Вам нададуть можливість особисто обрати ємність для відбору проби. Ви можете обрати одну ємність. Ви повинні переконатися, що обладнання не було пошкоджено або підроблено. Ви повинні протягом усього часу утримувати свою ємність у полі зору.

5. Надання проби

Протягом надання проби лише Ви та офіцер допінг-контролю або шаперон (тієї ж з Вами статі) присутні у вбиральні. Вас попросять помити руки.

Потім Вас попросять підняти або опустити свій одяг таким чином, щоб офіцер допінг-контролю або шаперон міг без перешкод спостерігати безпосередній процес здачі сечі.

6. Об'єм сечі

Офіцер допінг-контролю у Вашій присутності повинен переконатися, що Ви надали відповідний мінімальний об'єм сечі: 90 мл. Якщо Ви з першої спроби не змогли надати 90 мл, Вас попросять надати більше, поки не буде відповідного об'єму.

7. Розділення проби

Вам нададуть можливість особисто обрати один з наданих комплектів для перевезення і зберігання проби. Виберіть

один комплект. Ви маєте переконатися, що комплект не було пошкоджено або підроблено. Відкрийте контейнер. Переконайтеся, що номер проби на флаконі співпадає з номерами на кришках і на контейнерах.

Потім Вам потрібно розділити пробу, відливши як мінімум 30 мл в ємність „Б”, і кількість сечі, що залишилась, у ємність „А”.

Вас попросять залишити невеликий об'єм сечі, тому що допінг-офіцеру необхідно виміряти питому вагу сечі.

Розливайте сечу самостійно, якщо Вам не потрібна допомога. В іншому випадку Ви маєте погодитися з тим, що Ваш представник або офіцер допінг-контролю буде розливати сечу замість Вас.

8. Запечаткування проб

Потім запечатайте обидва флакони „А” і „Б”. Ви (або Ваш представник) і офіцер допінг-контролю повинні переконатися, що флакони запечатані належним чином.

9. Вимірювання питомої ваги

Офіцер допінг-контролю повинен виміряти питому вагу сечі. Якщо питома вага не відповідає стандартам, то Вам необхідно буде здати іншу пробу.

10. Заповнення протоколу допінг-контролю

У протоколі необхідно вказати всі медикаменти — по рецепту або без рецепта — або харчові добавки, які Ви приймали останнім часом.

Також у протоколі Ви можете вказати будь-які зауваження, які у Вас є стосовно будь-якої частини процедури допінг-контролю.

У Вас також запитують, чи згодні Ви з тим, щоб ваша проба анонімно досліджувалась після того, як буде завершено її аналіз з метою допінг-контролю. Ви можете погодитися або не погодитися. Потрібно уважно перевірити протокол, особливо номер проби. Також перевірте, щоб копія протоколу для лабораторії не містила жодної інформації, яка б допомогла Вас ідентифікувати. Ви маєте підписати протокол. По закінченні процедури Ви отримаєте копію свого протоколу допінг-контролю.

11. Процедура лабораторного аналізу

Ваші проби запаковані для транспортування безпечним способом.

Ваші проби надсилаються в лабораторію, акредитовану ВАДА. У процесі дослідження Ваших проб дана лабораторія буде дотримуватися Міжнародного стандарту для лабораторій, виконуючи ланцюжок захисту. Проводиться аналіз Вашої проби „А”. Ваша проба „Б” зберігається у безпеці. Вона може використовуватися для підтвердження несприятливого результату аналізу проби „А”.

Проби крові

За таких самих умов відбувається здача проб крові стосовно повідомлення, встановлення особи, супроводу і роз'яснення стосовно самої процедури.

Які особливості існують для неповнолітніх і спортсменів з обмеженими фізичними можливостями?

Повідомлення

Якщо Ви неповнолітній або спортсмен з обмеженими фізичними можливостями, коли Вам повідомлять про те, що Ви відібрані для допінг-контролю, про це також може бути поінформована третя сторона.

Здача проби

Неповнолітні, а також спортсмени з обмеженими фізичними можливостями можуть бути присутніми на процедурі з представником. Проте даному представнику не дозволяється бути присутнім при безпосередньому процесі здачі проби. Чому? Мета — забезпечення безперешкодного спостереження допінг-офіцера за безпосереднім процесом здачі проби.

Якщо Ви вирішили відмовитися від присутності представника, Ваша антидопінгова організація або допінг-офіцер можуть попросити бути присутнім третю сторону.

Якщо у Вас обмеження рухливості або моторики, Ви можете попросити представника спортсмена або офіцера допінг-контролю надати Вам допомогу під час роботи з обладнанням для допінг-контролю, розділення проби або завершення оформлення паперів.

Якщо у Вас відсутня координація, Ви можете використовувати велику за розміром ємність для здачі проби.

Якщо Ви порушення зору, представник спортсмена може супроводжувати Вас протягом усієї процедури допінг-контролю, включно з вбиральною. Проте представник не може

бути присутнім при безпосередньому процесі здачі сечі. Представник спортсмена або допінг-офіцер може зачитати Вам протокол допінг-контролю, і Ви можете попросити представника спортсмена підписати протокол від Вашого імені.

Якщо Ви користуєтесь гумовим дренажем або постійним катетером, Ви повинні дістати наявний сечоприймач і вилити його таким чином, щоб була отримана свіжа сеча.

Якщо Ви самостійно вводите катетер, Ви повинні дістати свій катетер для надання сечі. Даний катетер повинен бути забезпечений контролем розкриття. Або використовуйте катетер, наданий офіцером допінг-контролю, якщо це можливо.

Представник спортсмена може супроводжувати спортсмена з розумовою відсталістю протягом усієї процедури допінг-контролю, включно з вбиральною. Проте представник не може бути присутнім при безпосередньому процесі здачі сечі.

Додаток 2. Процедура аналізу проби „Б”

Лабораторії проводять аналіз проб виключно за номерами, а не прізвищами спортсменів.

Лабораторія, що проводить аналіз проби „А” спортсмена, повідомляє результати одночасно у ВАДА і відповідну антидопінгову організацію.

Несприятливий результат аналізу.

Якщо повідомляється про те, що результат дослідження Вашої проби „А” дав позитивний результат — мовою Кодексу — „несприятливий результат аналізу” — організація,

що відповідає за управління результатом, проводить початкову перевірку. Така перевірка складатиметься з 2-х частин:

1. Чи був отриманий дозвіл на терапевтичне використання забороненої субстанції, яку виявлено у Вашій пробі?

2. Чи проводилися процедури допінг-контролю і аналіз проби відповідно до встановлених процедур?

Вас письмово повідомлять про результати досліджень Вашої проби і про Ваші права стосовно аналізу проби „Б”.

Якщо Ви вирішите попросити провести аналіз проби „Б” або, якщо антидопінгова організація вирішить провести аналіз проби „Б”, Ви можете бути присутніми при цьому або надіслати свого представника.

Тим часом, якщо виявлено несприятливий результат аналізу проби „А” на наявність забороненої субстанції або забороненого методу, що не відноситься до особливих субстанцій, повинно призначитися тимчасове відсторонення. У той же час, Кодекс надає Вам можливість використати право на проведення слухань, якщо Ви вирішили скористатися таким правом з причини призначення такого відсторонення. Ці можливості можуть залежати від строків у конкретному випадку.

Якщо проба „Б” підтверджує результат аналізу проби „А”, антидопінгова організація продовжує процес управління результатом, включно з Вашим правом на неупереджене слухання.

Якщо проба „Б” не підтверджує результат аналізу проби „А”, жодних подальших дій не здійснюється і, звичайно, будь-яке тимчасове відсторонення скасовується.